

УПРАВЛІННЯ КЛІМАТИЧНИМИ РИЗИКАМИ В ЄВРОПІ

Зміна клімату

Зміна клімату

12 березня 2024 року Європейська Комісія опублікувала Повідомлення про управління кліматичними ризиками в Європі, в якому визначено ключові кроки для управління кліматичними ризиками для захисту людей і добробуту в ЄС.

Повідомлення є відповіддю **на першу в історії Європейську оцінку кліматичних ризиків (EUCRA)** – науковий звіт Європейського агентства з навколишнього середовища. Разом ці документи є закликом до дії для всіх рівнів влади, а також для приватного сектору та громадянського суспільства. Вони чітко визначають, як усі основні сектори та сфери політики піддаються ризикам, пов'язаним зі зміною клімату, наскільки серйозними та нагальними є ризики, і наскільки важливо мати ясність щодо того, хто несе відповідальність за усунення ризиків.

У повідомленні Єврокомісії підкреслюється, що дії щодо підвищення життєстійкості до зміни клімату мають важливе значення для підтримки суспільних функцій та захисту людей, економічної конкурентоспроможності та здоров'я економік і компаній ЄС. Це також необхідно для справедливого та чесного переходу. Авансові інвестиції у зменшення вразливості до кліматичних ризиків матимуть набагато менші витрати, ніж значні суми, необхідні для відновлення після кліматичних впливів, таких як посухи, повені, лісові пожежі, хвороби, неврожаї або хвилі спеки. За найскромнішими оцінками, ці збитки можуть скоротити ВВП ЄС приблизно на 7% до кінця століття. Інвестиції у життєстійкі до зміни клімату будівлі, транспорт і енергетичні мережі також можуть створити значні можливості для бізнесу та принести ширшу користь європейській економіці, створюючи висококваліфіковані робочі місця та доступну чисту енергію.

Щоб допомогти ЄС та його державам-членам управляти кліматичними ризиками, Повідомлення визначає чотири основні категорії дій:

- **Покращене врядування**: Комісія закликає держави-члени забезпечити, щоб ризики і відповідальність були краще зрозумілими на основі найкращих доказів і діалогу. Визначення «власників ризику» є критично важливим першим кроком. Комісія закликає до тіснішої співпраці у сфері життєстійкості до зміни клімату між національним, регіональним і місцевим рівнями, щоб гарантувати, що знання та ресурси надаються там, де вони є найбільш ефективними. Життєстійкість до зміни клімату все частіше розглядається в усіх секторальних політиках, але при плануванні та реалізації на національному рівні залишаються недоліки. У повідомленні наголошується, що держави-члени зробили перші кроки для включення життєстійкості до зміни клімату до своїх Національних енергетичних і кліматичних планів.

- **Кращі інструменти для розширення прав і можливостей власників ризиків**: Політики, підприємства та інвестори повинні краще розуміти взаємозв'язки між кліматичними ризиками, інвестиціями і

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©

довгостроковими стратегіями фінансування. Це може надати правильні ринкові сигнали, які допоможуть подолати поточні прогалини у життєстійкості та захисті. Комісія та Європейське агентство з навколишнього середовища нададуть доступ до ключових деталізованих і локалізованих даних, продуктів, додатків, індикаторів і послуг. Щоб допомогти у надзвичайних ситуаціях, у 2025 році стане доступною супутникова служба екстреного попередження Galileo (EWSS), яка передаватиме інформацію про оповіщення людям, підприємствам і державним органам, навіть коли наземні системи оповіщення не працюють. Основні прогалини в даних будуть зменшені завдяки запропонованому Закону про моніторинг лісів і Закону про моніторинг ґрунтів.

- **Використання структурної політики**: Структурна політика у державах-членах може бути ефективно використана для управління кліматичними ризиками. Три сфери структурної політики мають особливі перспективи для управління кліматичними ризиками в різних секторах: **краще просторове планування** в державах-членах; врахування кліматичних ризиків при плануванні та **підтримці критичної інфраструктури**; пов'язування механізмів солідарності на рівні ЄС, таких як UCPM, Фонд солідарності ЄС та структурні інвестиції в політику згуртованості, з адекватними національними заходами життєстійкості. Системи та активи цивільного захисту повинні бути орієнтовані на майбутнє шляхом інвестування в управління ризиками стихійних лих ЄС і держав-членів, можливості реагування та досвід.

- **Правильні передумови фінансування кліматичної життєстійкості:** Мобілізація достатнього фінансування для забезпечення життєстійкості до зміни клімату, як державної, так і приватної, матиме вирішальне значення. Комісія готова підтримати держави-члени в удосконаленні та **впровадженні бюджетування кліматичних ризиків** у національні бюджетні процеси. Щоб гарантувати, що витрати ЄС є життєстійкими до зміни клімату, Комісія **враховуватиме міркування адаптації до зміни клімату під час реалізації програм** і заходів ЄС у рамках принципу «не завдати значної шкоди». Комісія скликає тимчасову Рефлексійну групу (Reflection Group) щодо мобілізації фінансування кліматичної життєстійкості. Ця група об'єднає ключових промислових гравців і представників державних і приватних фінансових установ, щоб поміркувати про те, як сприяти фінансуванню життєстійкості до зміни клімату. Комісія закликає держави-члени враховувати кліматичні ризики при включенні критеріїв екологічної життєстійкості в конкурентні тендери на державні закупівлі, наприклад, через Закон про промисловість з нульовим рівнем викидів.

З секторальної точки зору Комісія висуває конкретні пропозиції щодо дій у **шести основних кластерах впливу**: природні екосистеми, вода, охорона здоров'я, продовольство, інфраструктура та штучне середовище, а також економіка. Імплементація чинного законодавства ЄС є важливою передумовою успішного управління ризиками в багатьох із цих сфер, і ключові заходи окреслені в Повідомленні.

Детальніша інформація:

- Прес-реліз на сайті Європейської Комісії

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©